

Bijlage 3. Behandeling van de adviezen bij het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van de villa Lenaerts-Schillebeeckx in Arendonk

Provincie: Antwerpen

Gemeente: Arendonk, 2de afdeling, sectie E

Objectnummer: 4.01/11002/2483.1 - Dossiernummer: 4.001/11002/129.1

Omschrijving:

Villa Lenaerts-Schillebeeckx met inbegrip van de voor- en achtertuin,
Begijnhof 13

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel,

11 APR. 2016

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen RWO, LNE, MOW en LV

Het advies werd door het agentschap Onroerend Erfgoed gevraagd op 1 december 2015.

a. Beleidsdomein Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van de onroerende goederen. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

b. Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Het Agentschap Natuur en Bos liet op 10 december 2015 per mail weten geen verder advies te geven over deze bescherming gezien de ligging in woongebied en de impact op natuurwaarden nihil is. Ook de Vlaamse Milieumaatschappij heeft geen formeel bezwaar tegen de bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

c. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van de onroerende goederen. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

d. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van de onroerende goederen. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

2. Advies uitgebracht door de gemeente Arendonk

Het advies werd gevraagd op 1 december 2015.

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht op de zitting van 4 februari 2016 een gunstig advies uit over de bescherming. Dit is buiten de wettelijk vooropgestelde termijn van 30 dagen. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 1 december 2015.

De VCOE bracht op 14 januari 2016 een gunstig advies uit over de bescherming van de villa Lenaerts-Schillebeeckx. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

De VCOE formuleerde in haar advies een aantal opmerkingen die als volgt behandeld werden:

Opmerking 3 onder punt 2.

De commissie vraagt om de architecturale waarde en de culturele waarde nog verder te onderbouwen met bepaalde gegevens.

Antwoord:

De door de commissie aanbevolen toevoegingen werden verwerkt in het inhoudelijk dossier en het ministeriële besluit.

Opmerking 1 punt 3.

De commissie vraagt om de vernieuwde aanbouw niet mee op te nemen in de bescherming daar deze volgens het inhoudelijk dossier geen meerwaarde heeft binnen het te beschermen geheel.

Antwoord:

Deze stelling met betrekking tot de vernieuwde aanbouw dient genuanceerd te worden en berust op een verkeerde interpretatie. In het inhoudelijk dossier (conform motivering van de afbakening) wordt aangegeven dat de aanbouw –ook al is hij vernieuwd- een betekenis heeft binnen het te beschermen geheel, namelijk als een volume dat teruggaat op een vroegere aanbouw die bestond sinds de bouwdatum van de villa. Het sterk gemoderniseerde interieur van de aanbouw daarentegen heeft geen meerwaarde binnen het te beschermen geheel. Gezien het belang van de aanbouw binnen de contextwaarde van het te beschermen pand wenst Onroerend Erfgoed dit gedeelte binnen de afbakening te behouden. Met een opname binnen de afbakening zullen daarenboven de toekomstige beheersmaatregelen met betrekking tot de aanbouw stringenter afgestemd blijven op het hoofdvolume, steeds met het oog op een geïntegreerde, begeleidende architectuur. Dit is van cruciaal belang voor de beeldwaarde en beleving van de te beschermen villa.

Opmerking 2 en 3 onder punt 3.

Gezien er volgens de VCOE een duidelijk historisch en ruimtelijk verband is tussen de voor bescherming voorgestelde villa (nummer 13) en het ernaast gelegen pand nummer 15, vraagt deze om tevens voor pand nummer 15 de erfgoedwaarden te evalueren in functie van een mogelijke bescherming als monument of minstens als een dorpsgezicht ter ondersteuning van de erfgoedwaarde van de villa.

Antwoord:

Het beschermingsvoorstel voor de villa Lenaerts-Schillebeeckx is opgemaakt naar aanleiding van een ad hoc-aanvraag door de eigenaar zelf. Inherent aan het ad hoc-beschermingsbeleid is dat de aanvraag 'an sich' geëvalueerd wordt zodat deze zo spoedig mogelijk kan ingepland worden in de uit te voeren beschermingskalender. Binnen het vooropgestelde beschermingsbeleid is het dus onmogelijk elke individuele ad hoc-aanvraag 'open te trekken' naar een bredere context. Niettegenstaande het belang van pand nummer 15 als waardevol bouwkundig erfgoed binnen de gemeente Arendonk en daarom ook opgenomen in de vastgestelde inventaris, is tot nog toe geweten dat de het interieur van het pand een beperkte erfgoedwaarde heeft en dat van de achterin gelegen sigarenfabriek geen spoor meer rest. Op basis van deze gegevens lijkt de kans dat dit pand in aanmerking zou komen voor een bescherming, miniem.

Opmerking 2 onder punt 4.

De commissie meent dat de beschrijving van de voortuin in het MB niet overeenstemt met de huidige situatie en vraagt om de beschrijving aan te passen.

Antwoord:

De beschrijving van het goed onder art. 2 van het MB berust op een beschrijving van de erfgoedelementen en –kenmerken. Daarom is in dit artikel de beschrijving van de voortuin beperkt tot de lage beukenhaag met smeedijzeren poort aan de straatzijde. Deze elementen refereren nl. nog aan een vroegere aanleg, zijn vandaag nog effectief aanwezig en zijn zichtbaar op de foto's in de fotoregistratie. In het inhoudelijk dossier wordt de voortuin echter uitvoeriger beschreven, inclusief de later aangelegde hagen en leilinden. Bijgevolg wenst Onroerend Erfgoed de beschrijving van de voortuin in art. 2 van het MB niet aan te passen.

Opmerking onder punt 5.

De commissie meent dat de huidige formulering van de beheersdoelstellingen met betrekking tot de voortuin niet overeenstemt met de huidige toestand. De commissie is van oordeel dat het behoud van de huidige aanleg van de voortuin niet wenselijk is en stelt voor om te streven naar het herstel van het open zicht op de voorgevel.

Antwoord: Dit is een terechte opmerking. De formulering kan leiden tot een verkeerdelijke interpretatie. Bijgevolg werden de beheersdoelstellingen met betrekking tot de voortuin onder artikel 3 van het MB aangepast.

Opmerking onder punt 6.

De commissie vraagt om in het MB, onder art.4 a) het parement nog verder te specificeren voor wat betreft het voegwerk.

Antwoord: De bepaling a) onder artikel 4 van het MB werd aangevuld met de gevraagde specificatie voor wat betreft het voegwerk.

4. Conclusie

Op advies van de VCOE werd de architecturale en culturele waarde uitgebreid. In het MB werden onder artikel 3 de beheersdoelstellingen met betrekking tot de voortuin aangepast en onder artikel 4 a) werd het voegwerk van de voorgevel van de villa verder gespecificeerd.